

มาตรการรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษา

ประจำปีการศึกษา 2567

MOE
SAFETY CENTER
สถานศึกษาปลอดภัย

โรงเรียนบ้านนามูลอิ่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

มาตรการรักษาความปลอดภัย
ของสถานศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕๖๗

โรงเรียนบ้านนามูลอื่น อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสารมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดูแลความปลอดภัยนักเรียนทุกคนในโรงเรียนบ้านนามูลอื่น ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคม ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ด้านสัตว์มีพิษ

ขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนสนับสนุนให้คู่มือเล่มนี้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้สถานศึกษาได้นำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(นายยุทธนา ศรีวรสาร)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนามูลอื่น

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. นโยบายและการวางแผนการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนบ้านนามูลอื่น	๑
๑) เป้าประสงค์	๑
๒) เป้าหมาย	๑
๓) ยุทธศาสตร์	๒
๒. การวางแผนรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา	๒
๓. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคม	๓
ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ	๓
๑. อุบัติเหตุจากอาคารเรียนอาคารประกอบ	๓
๒. อุบัติเหตุจากบริเวณสถานศึกษา	๓
๓. อุบัติเหตุจากสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	๓
๔. อุบัติเหตุจากเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ ต่างๆ	๔
๕. อุบัติเหตุจากการเดินทาง ไป-กลับ ระหว่างบ้าน และสถานศึกษา	๔
๖. อุบัติเหตุจากยานพาหนะพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษา	๔
๗. อุบัติเหตุจากการน นักเรียนร่วมกิจกรรมสำคัญ	๔
ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ	๕
๑. อัคคีภัย	๕
๒. วาตภัย	๕
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม	๕
๑. การล่อลวงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ	๕
๒. การทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย	๕
๓. สารเสพติด	๖
๔. การอุบ้โศคบริโศค	๖
๕. การทะเลาะวิวาท	๗
๖. การถูกล่อลวงและลักพา	๗
๗. สื่อลามกอนาจาร	๘
๘. อบายมุข	๘
๙. พฤติกรรมชั่วสาว	๙
๑๐. อินเทอร์เน็ตและเกม	๙
ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน	๑๐
ด้านสัตว์มีพิษ	๑๐

มาตรการรักษาความปลอดภัย โรงเรียนบ้านนามูลอื่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑

๑. นโยบายและการวางแผนการรักษาความปลอดภัย การดูแลช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียน โรงเรียนบ้านนามูลอื่น

นักเรียน คือ หัวใจของการจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านนามูลอื่นมีความตระหนักในความสำคัญ และเล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะต้องร่วมกันหาแนวทางที่เป็นรูปธรรม ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เป็นไปตามหลักสูตร มีทักษะชีวิตที่จะดูแลตนเองให้ปลอดภัย ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม อุบัติเหตุ และอุบัติภัย ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักเรียน ดังนั้นโรงเรียนบ้านนามูลอื่น ซึ่งมีการกิจและความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ต้องดำเนินการอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ

ความปลอดภัยของนักเรียนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพราะนอกจาก จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขแล้ว ยังมีผลต่อการพัฒนาด้านอื่น ๆ

๑) เป้าประสงค์

(๑) เพื่อให้มีรูปแบบแนวทางการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติภัย และด้านปัญหาทางสังคม โดยอาศัยแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ภายใต้หลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และยึดประโยชน์สูงสุดของนักเรียนเป็นสำคัญ

(๒) เพื่อสร้างความเข้มแข็งระบบการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาให้มีความพร้อม สามารถป้องกัน และแก้ไขสถานการณ์ปัญหาของนักเรียน ทั้งด้านอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคมที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้รับการปกป้อง การดูแลช่วยเหลือ และคุ้มครองความปลอดภัยทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ โดยนักเรียนจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข

(๔) เพื่อสร้างความตระหนักในการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

๒) เป้าหมาย

(๑) นักเรียนทุกคนในโรงเรียนบ้านนามูลอื่นได้รับการคุ้มครองดูแลความปลอดภัย

(๒) ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีแนวทางในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยนักเรียน

(๓) เครือข่ายหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยให้แก่นักเรียน

๓) ยุทธศาสตร์

(๑) สถานศึกษาจัดระบบการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของ ครู ผู้ปกครอง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน

(๓) มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน

๒. การวางแผนรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

แนวทางการวางแผนการรักษาความปลอดภัยให้นักเรียน เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และเครือข่าย โดยร่วมกันวางแผนป้องกัน แก้ไข ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน จึงจำเป็นต้องมีมาตรการและกิจกรรมเพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖ พร้อมทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ขั้นตอน	ภารกิจ
๑. ศึกษาสภาพทั่วไป	ศึกษาสภาพทั่วไปของโรงเรียน ชุมชน ความเข้มแข็งของเครือข่ายเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัย ภัยจากสภาพแวดล้อม และภัยอื่นๆ
๒. กำหนดมาตรการหลัก	กำหนดมาตรการหลักเพื่อป้องกัน และ/หรือ แก้ไข
๓. กำหนดมาตรการเสริม	กำหนดมาตรการเสริมให้เหมาะสมกับความเชื่อ วัฒนธรรมและประเพณี และสภาพความเสี่ยงของสถานศึกษาของท้องถิ่น
๔. กำหนดกิจกรรม	กำหนดกิจกรรมสนับสนุนมาตรการหลักและมาตรการเสริม
๕. กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้

๓. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคม

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ๑. อุบัติเหตุจากอาคารเรียนอาคารประกอบ	๑. ตรวจสอบระบบไฟฟ้า สายไฟโครงสร้างและส่วนประกอบอาคารเดือนละ ๑ ครั้ง/ความจำเป็น ๒. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ ๓. ปฐมนิเทศนักเรียนใหม่เกี่ยวกับอาคารสถานที่ ๔. ชี้แจงให้ความรู้การดูแลรักษาเฝ้าระวังความปลอดภัยของอาคารเรียน อาคารประกอบ ๕. จัดทำป้ายและแผนผังข้อควรระวังด้านความปลอดภัยในจุดอันตรายทุกชั้นเรียน และแผนผัง ๖. จัดให้มีแผนซักซ้อมการป้องกันและซักซ้อมการเคลื่อนย้ายกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินอย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง ๗. แต่งตั้งเวรยามรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู บุคลากรที่รับผิดชอบ ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน
๒. อุบัติเหตุจากบริเวณภายในสถานศึกษา	๑. แต่งตั้งครูเวรประจำวันคอยควบคุม กำกับ ติดตามดูแลการรักษาความปลอดภัยตลอดทั้งวัน ๒. จัดให้มีผู้รับผิดชอบปฐมพยาบาลเบื้องต้น และนำส่งสถานพยาบาล ๓. กำหนดควบคุมดูแลการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปีนต้นไม้ ๔. ดูแลตัดแต่งกิ่งไม้ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยเสมอ ๕. จัดให้ป้ายคำเตือนเพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุ ๖. ให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติแก่นักเรียนในกรณีพบวัตถุสิ่งแปลกปลอม ซึ่งอาจเป็นวัตถุระเบิดหรือวัตถุอันตราย ๗. ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างรอบบริเวณสถานศึกษาและจุดเสี่ยง ๘. จัดให้มีระบบการขออนุญาตออกนอกสถานศึกษา ๙. จัดให้มีถังขยะแยกประเภทเพื่อสะดวกในการจัดเก็บและทำลาย	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครูเวรประจำวัน ๓. ครูอนามัยโรงเรียน ๔. นักการภารโรง ๕. เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ๖. นักเรียน ๗. ผู้ปกครอง
๓. อุบัติเหตุจากสภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษา	๑. สำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลภาวะในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อหาแนวทางแก้ไข ๒. แต่งตั้งคณะกรรมการ โดยใช้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการหาแนวทางป้องกันและแก้ไข ๓. ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๔. จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักต่อปัญหาสีสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียน บุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักเรียน ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๔. อุบัติเหตุจากเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเล่นสนาม อุปกรณ์ ต่างๆ เช่น เครื่อง ทำน้ำเย็น พัดลม โทรทัศน์ ฯลฯ	๑. ตรวจสอบทดสอบเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเล่นสนาม และอุปกรณ์ต่างๆ ให้มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ ๒. ห้ามใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ชำรุด ๓. แนะนำ สาธิต และควบคุมการใช้อย่างถูกวิธีตามประเภทของอุปกรณ์ ๔. จัดเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ในที่เก็บทุกครั้งอย่างเป็นระเบียบปลอดภัย ๕. กำกับ ดูแลนักเรียนในการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเล่นสนาม ให้ถูกต้องเหมาะสมกับประเภทกิจกรรม	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักการภารโรง ๔. นักเรียน ๕. ผู้ปกครอง ๖. ชุมชน
๕. อุบัติเหตุจากการเดินทาง ไป-กลับ ระหว่างบ้าน และสถานศึกษา	๑. สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมมือกันกำหนดมาตรการรับ-ส่ง นักเรียนตอนเช้าและเลิกเรียน ๒. กำกับ ดูแลนักเรียนที่ใช้จักรยานและจักรยานยนต์ ให้ชิดทางซ้ายและเป็นแถว ๓. จัดครูเวรประจำวันตรวจเช็คนักเรียนที่มีผู้ปกครองมารับ ๔. แนะนำการเดินทางกลับบ้านและให้พี่ดูแลน้อง ๕. ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติตามกฎจราจร ๖. จัดครูเวรและนักเรียนคอย รับ-ส่ง นักเรียนที่ประตูเข้าออก	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักการภารโรง ๔. นักเรียน ๕. ผู้ปกครอง ๖. ชุมชน
๖. อุบัติเหตุจากการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษา และการนำนักเรียนร่วมกิจกรรมสำคัญ	๑. ศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษาโดยเคร่งครัด ๒. เตรียมการและวางแผนการดำเนินการอย่างชัดเจน ๓. จัดทำประวัตินักเรียนที่ร่วมเดินทาง ๔. จัดครูคอยควบคุม ดูแลให้อยู่ในระเบียบวินัย ๕. จัดให้มีป้ายชื่อแสดงรายละเอียดนักเรียน/ป้ายบอกชื่อขบวนรถ ๖. จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๗. ควบคุมดูแลการซื้ออาหารรับประทาน ๘. หากมีการใช้พาหนะรถยนต์ต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถยนต์และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัย ๙. หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย ๑๐. จัดระบบดูแลความปลอดภัยอย่างใกล้ชิด ๑๑. ให้ความรู้นักเรียนในการร่วมกิจกรรมอย่างปลอดภัยทุกครั้ง ๑๒. ตรวจสอบความเหมาะสมของสถานที่ให้ปลอดภัย ๑๓. ประสานงานเจ้าหน้าที่ด้านการรักษาความปลอดภัยท้องถิ่น	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. ผู้รับผิดชอบนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๗. อุบัติเหตุจากยานพาหนะรับ-ส่งนักเรียน ๗. อุบัติเหตุจากยานพาหนะรับ-ส่งนักเรียน (ต่อ)	๑. ศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยยานพาหนะรับ-ส่งนักเรียน ๒. ตรวจสอบยานพาหนะให้มีความเหมาะสมปลอดภัยต่อสภาพการใช้งาน ๓. ตรวจสอบอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ถังดับเพลิง ค้อน เป็นต้นประจำยานพาหนะ ๔. ตรวจสอบประวัติคนขับ ความสามารถในการขับขี่ใบอนุญาตการขับขี่ ๕. กำหนดให้มีพนักงานควบคุมเพื่อดูแลความปลอดภัยของผู้โดยสาร ๖. กำหนดแนวปฏิบัติในการโดยสารด้วยความปลอดภัยแก่นักเรียน และผู้จ้าง เช่น ห้ามห้อยโหน ปีนป่ายหยอกล้อขณะรถยนต์ เคลื่อนที่ ๗. ตรวจสอบจำนวนนักเรียนทุกครั้งที่มีการขึ้นและลงรถยนต์ ๘. จัดทำป้ายชื่อรถรับ-ส่งนักเรียนให้เห็นอย่างชัดเจน ๙. การประกันภัยโดยความสมัครใจสำหรับนักเรียน	๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครู ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๗. นักเรียน
ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติภัย ๑. อัคคีภัย/वादภัย/อุทกภัย/ธรณีพิบัติภัย	๑. แต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบตรวจสอบอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ ๒. ให้ความรู้และจัดทำแผนซักซ้อมนักเรียนเกี่ยวกับการดับไฟไหม้ไฟ ๓. จัดให้มีเจ้าหน้าที่อยู่เวรรักษาสถานที่ราชการอย่างเคร่งครัด ๔. จัดทำป้ายแหล่งข้อมูลแจ้งเหตุฉุกเฉิน ๕. ดูแลสถานที่ให้สะอาด ๖. ถ้าเกิดเหตุอัคคีภัยรายงานผู้อำนวยการโรงเรียนทันที ๗. ให้ความรู้ในการปฏิบัติตนแก่นักเรียนให้พ้นจากอันตราย ๘. ตรวจสอบสภาพอาคารต่างๆอย่างสม่ำเสมอ ๙. ตัดแต่งกิ่งไม้ที่อยู่ใกล้อาคาร ๑๐. ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศสม่ำเสมอ ๑๑. จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๑๒. จัดป้ายแหล่งข้อมูลแจ้งเหตุฉุกเฉิน	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๗. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหาทางสังคม อาทิ ๑. การล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ	๑. แต่งตั้งกรรมการเฝ้าระวังป้องปรามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และสถานที่จุดเสี่ยง โดยเฉพาะห้องเรียน ห้องน้ำ ๒. ให้ความรู้แก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ๓. จัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ๔. ใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ๕. ให้มีผู้รับผิดชอบรายงานตามลำดับขั้น ๖. นำนักเรียนเข้าสู่การช่วยเหลือ โดยมีครูดูแลติดตามอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง ๗. ประสานงานผู้ปกครองเพื่อให้ความช่วยเหลือดูแล ๘. ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น บ้านพักเด็กและครอบครัว สถานีตำรวจ เป็นต้น	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน ๕. เจ้าหน้าที่ตำรวจ
๒. การทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย	๑. จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพโดยมอบหมายครูประจำชั้น สังเกตพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๒. การทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย (ต่อ)	๒. จัดทำระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษา เพื่อการสื่อสารและสานสัมพันธ์ร่วมมือป้องกันแก้ไขปัญหากับพฤติกรรมนักเรียน ๓. จัดกิจกรรมปลูกฝังให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความเอื้ออาทร และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ๔. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างหลากหลาย ๕. ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญ ให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ ๖. ประสานพ่อแม่ ผู้ปกครองทันที เมื่อเกิดปัญหา เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้วยวิธีการต่าง ๆ	๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน
๓. สารเสพติด	๑. จัดกิจกรรมเสริมทักษะชีวิต เพื่อสร้างความตระหนัก และ ให้นักเรียนเห็นคุณค่าแห่งตน ๒. จัดทำระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษา เพื่อการสื่อสารและสานสัมพันธ์ร่วมมือป้องกันแก้ไขปัญหากับพฤติกรรมนักเรียน ๓. จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนแสดงออกตามความสามารถที่ถูกต้อง เช่น ศิลปะ ดนตรี กีฬา เป็นต้น ๔. จัดกลุ่มเฝ้าระวังโดยอาศัยเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ๕. จัดการอบรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ นักเรียน ๖. ให้ความรู้แก่นักเรียนในการเลือกชมสื่อในด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ๗. จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ๘. ใช้มาตรการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และ สม่ำเสมอ ๙. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ๑๐. คัดกรองและตรวจสุขภาพนักเรียนเป็นประจำ	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน ๕. เจ้าหน้าที่ตำรวจ
๔. การอุปโภคบริโภค	๑. จัดให้มีชมรมคุ้มครองผู้บริโภคในสถานศึกษา (อย.น้อย) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและสารปนเปื้อนในอาหาร และ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ๒. จัดทำป้ายนิเทศ และกิจกรรมรณรงค์ ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องอุปโภคบริโภคอย่างถูกสุขอนามัย ๓. จัดให้มีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาด รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในโรงอาหารของโรงเรียน	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน ๕. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๔. การอุปโลกน์บริโภคน (ต่อ)	๔. จัดให้มีระบบกำกัดชยะ การบำบัดน้ำเสีย และจัดสร้างบ่อดักไขมัน ๕. ในกรณีเกิดอุบัติเหตุจากการอุปโลกน์บริโภคนของนักเรียน ให้ ดำเนินการปฐมพยาบาลเบื้องต้นก่อนส่งต่อโรงพยาบาล ๖. ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนรับทราบเมื่อเกิดเหตุ ๗. จัดครูอนามัยอำนวยความสะดวกในการดูแลรักษาพยาบาล ร่วมกับผู้ปกครองเพื่อรับทราบข้อมูลนักเรียน ๘. รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้น	
๕. การทะเลาะวิวาท	๑. ดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. จัดทำระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษา เพื่อการสื่อสารและสานสัมพันธ์ร่วมมือป้องกันแก้ไขปัญหเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน ๓. จัดให้มีการหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เพื่อเข้าระงับเหตุการณ์ที่มีเหตุทะเลาะวิวาท โดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๔. ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนผู้ก่อเหตุ ผู้ได้รับบาดเจ็บให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบและจัดเจ้าหน้าที่ดูแล โดยรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับ ๕. ประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ อปพร. หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน
๖. การถูกล่อลวงและลักพา	๑. จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การตัดสินใจ การให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง รวมไปถึงทักษะการป้องกันตัวเองให้พ้นจากการถูกล่อลวงและลักพา ๒. จัดระบบรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ จัดเวรยามเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา ๓. ประสานงานกับชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง ในการสอดส่องนักเรียนอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ ๔. ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ช่วยสอดส่องดูแล เพื่อป้องกันการถูกล่อลวงและลักพา ๕. ให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการล่อลวงและลักพา และวิธีการป้องกันให้นักเรียนทราบทุกระยะ ๖. ประสานงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ปกครอง เพื่อดำเนินการติดตามค้นหา ๗. ขอความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการแจ้งเบาะแส ๘. ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนรับทราบเมื่อเกิดเหตุ โดยรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับ	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๗. สื่อลามกอนาจาร	๑. ควบคุมดูแลการนำข้อมูลข่าวสารและสื่อบันเทิงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ไม่ให้เข้ามาเผยแพร่ในสถานศึกษา ๒. จัดทำหลักสูตรบูรณาการการสอนในเรื่องเพศศึกษา ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมที่ดี และเหมาะสมในทางสังคมให้กับนักเรียน ๓. จัดกิจกรรมและเสริมสร้างค่านิยม ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรม ที่ดีงามให้กับนักเรียนเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ๔. ประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการ ตรวจตรา ควบคุมดูแล ตามแหล่งจำหน่ายและเผยแพร่ ๕. ดำเนินการตรวจค้นยึดสิ่งของและลงโทษ หากพบนักเรียนนำ สื่อลามกอนาจารเข้ามาสถานศึกษา ติดต่อประสานงานผู้ปกครอง เพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ๖. มอบครูประจำชั้น ติดตามและเฝ้าระวัง ภายหลังดำเนินการ แก้ไขแล้ว เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาลงมือต่อไปมิให้เกิดขึ้น	๑. ผู้บริหาร สถานศึกษา ๒. ครู ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน
๘. อบายมุข	๑. กำหนดให้สถานศึกษา เป็นเขตปลอดอบายมุขทุกประเภท ๒. จัดทำแผนผัง zoning เขตปลอดอบายมุขร่วมกับชุมชน ๓. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้และความตระหนักโทษภัยและ ปัญหาอบายมุข ที่มีผลกระทบต่อการเรียนและความเป็นอยู่ของ นักเรียน ๔. มอบหมายครูประจำชั้น ติดตามสอดส่องดูแลพฤติกรรมของ นักเรียน ในกลุ่มที่มีปัญหาและกลุ่มเสี่ยง ต้องรีบดำเนินการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในเบื้องต้น ๕. สำรวจแหล่งอบายมุขหรือแหล่งมั่วสุม โดยจัดทำเป็นข้อมูล แผน ที่ตั้งเพื่อการประสานกับครูผู้รับผิดชอบ ผู้ปกครองและ เจ้าหน้าที่ ดำรวจ ๖. ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองช่วยกวดขันดูแลบุตรหลาน อย่าง ใกล้ชิด ทั้งการเรียน ค่าใช้จ่ายเงิน การใช้โทรศัพท์ การออก เทียว เตรี หรือการทำกิจกรรมนอกบ้าน รวมทั้งการใช้สื่อ เทคโนโลยีใน ครอบครัวไปในทางที่ไม่เหมาะสม ๗. จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนในการให้ข้อมูลข่าวสารและติดตามสอดส่องดูแลป้องกัน ไม่ให้นักเรียนไปมั่วสุมในแหล่งอบายมุขต่าง ๆ ๘. จัดทำทะเบียนข้อมูลนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ๙. เชิญผู้ปกครองประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญห และให้ ความ ช่วยเหลืออย่างจริงจังร่วมกัน ๑๐. จัดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการออกตรวจตราตามแหล่ง อบายมุขต่าง ๆ โดยการประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ และ หน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือระหว่างสถานศึกษาด้วยกัน	๑. ผู้บริหาร สถานศึกษา ๒. ครู ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๙. พฤติกรรมซู้สาว	๑. ให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านการวางตัวคบเพื่อนต่างเพศ และจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษา ๒. มอบหมายครูประจำชั้น ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ๓. จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัยไม่มีมุมอับ อันจะส่งผลต่อพฤติกรรมในทางที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ๔. กำกับติดตามดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของครูเวรประจำวัน ๕. สร้างเครือข่ายประสานความร่วมมือระหว่างเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชนและโรงเรียนในการแจ้งเบาะแส ๖. เมื่อนักเรียนประสบปัญหาให้สถานศึกษามอบหมายผู้รับผิดชอบ สืบหาข้อเท็จจริงและดำเนินการแก้ไข ในกรณีที่เป็นปัญหาร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชารายงานตามลำดับขั้นตอน ๗. ประสานงานเชิญผู้ปกครองมารับทราบปัญหา และร่วมมือช่วยกันแก้ไขปัญหา ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม ๘. ติดตาม กำกับ ดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน ๕. นักเรียน
๑๐. อินเทอร์เน็ตและเกม	๑. ให้ความรู้นักเรียนในการเลือกบริโภคข้อมูลข่าวสาร ภัยจากสื่ออินเทอร์เน็ต ๒. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสนใจหรือสร้างแรงจูงใจในการใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต อย่างสร้างสรรค์ ๓. ประสานความร่วมมือ ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน กวดขัน ดูแล ตามแหล่งสถานบันเทิง ร้านอินเทอร์เน็ต ร้านเกม เป็นต้น ๔. ครูฝ่ายปกครองและครูที่ปรึกษากำกับ ติดตาม การมาเรียนของ นักเรียนและประสานกับผู้ปกครองในการเดินทางไป – กลับระหว่างบ้านและโรงเรียน ๕. จัดให้บริการอินเทอร์เน็ตกับนักเรียนในช่วงเวลาที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน และให้ครูควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด ๖. ดำเนินการนำกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงมาอบรมให้ความรู้ในเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ต ๗. จัดอาสาสมัครนักเรียนคอยตรวจสอบการใช้อินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์ต่างๆ ๘. ประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อติดตามตรวจสอบร้านอินเทอร์เน็ต ร้านเกมที่ให้บริการนักเรียนช่วงเวลาเรียน	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน ๕. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
ด้านสุขภาพอนามัย ของนักเรียน	๑. สร้างองค์ความรู้ให้แก่ครู และบุคลากร ในเรื่องแนวทางการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน การป้องกันมลภาวะจากสิ่งแวดล้อม การป้องกันไม่ให้เกิดโรคต่าง ๆ ให้ระบาดมากขึ้น ๒. จัดทำมาตรการบริหารจัดการขยะในสถานศึกษา ๓. แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานให้ชัดเจน ๔. ตรวจสอบสุขภาพนักเรียนอย่างน้อยปีละครั้ง ประสานงานกับโรงพยาบาลเพื่อดูแลนักเรียนที่มีร่างกายอ่อนแออย่างใกล้ชิด ๕. ปิดสถานศึกษาเมื่อมีโรคระบาด ๖. แจ้งผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นในกรณีมีโรคติดต่อเกิดขึ้นในโรงเรียน ๗. จัดน้ำดื่ม น้ำใช้ให้ปลอดภัยรวมทั้งระบบกักเก็บน้ำและระบบการจ่ายน้ำให้ถูกสุขอนามัย ๘. มีส่วนที่ถูกต้องสุขอนามัย ๙. มีอุปกรณ์และสถานที่สำหรับล้างมือ และให้ความรู้ในการล้างมือของนักเรียนอย่างถูกวิธี ๑๐. ควบคุมความสะอาดในการปรุงและจำหน่ายอาหารให้ถูกสุขลักษณะ ๑๑. จัดสถานที่และบริเวณสถานศึกษาให้ถูกสุขลักษณะ	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักการภารโรง
ด้านสัตว์มีพิษ	๑. จัดสภาพแวดล้อมให้สะอาดร่มรื่น ตัดแต่งกิ่งไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษเพื่อให้มีความปลอดภัยแก่นักเรียน ๒. ให้ความรู้แก่ครู บุคลากร และนักเรียนเกี่ยวกับสัตว์มีพิษ ตลอดจนวิธีการป้องกันและปฐมพยาบาลเบื้องต้นกรณีได้รับพิษ ๓. จัดทำป้ายเตือนภัยจากสัตว์มีพิษในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง เช่น บริเวณรั้วสถานศึกษา ต้นไม้ใหญ่ ซึ่งมักจะเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษเบื้องต้น ๔. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ เช่น กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุง ๕. จัดเตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ในการปฐมพยาบาล กรณีที่ได้รับพิษจากสัตว์มีพิษ ๖. จัดทำแผนฉุกเฉินและการฝึกซ้อม โดยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักการภารโรง

โรงเรียนบ้านนามูลฮิ้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ